

større Hindring, en større Gene, end den tilsvarende Afgift er for den, der kan anbringe sin Kapital i en Bygning i en By.

Finanzministeren (Estrup): Den ærede Forslagsstiller indrømmede, da han sidst havde Ordet, at Stempelafgiften selvfølgelig ogsaa tynger paa andre Virksomheder. Jeg skal tillade mig at henlede den ærede Forslagsstiller's Opmærksomhed paa, at medens efter de Chifre, jeg nylig oplæste, Stempelafgiften for Obligationer, den Stempelafgift, som det ærede Medlem ønsker ophævet, udgjorde 694,000 Kr. for $2\frac{1}{2}$ Aar, hvilket altsaa bliver noget som ca. 300,000 Kr. aarlig, saa er den samlede Stempelafgift, der svares, efter Gjennemsnittet af de sidste 5 Aar, saaledes som den er opført paa Finanzlovsforslaget i Aar, 2,780,000 Kr. Det Forhold altsaa, hvori det, som Grundeierne svare i Stempelafgift af de Obligationer, der blive udstedte, staar til den samlede Afgift, som jo ogsaa tynger paa Andre, er omtrent som 300,000 Kr. lige overfor 2,780,000 Kr. Jeg skal villig indrømme, at Stempelafgiften ogsaa for Landbrugets Vedkommende er tyngende. Det er altid tyngende for en Mand, naar han skal reise Penge, at han saa foruden Renterne tillige maa betale Omkostningerne. Den Sag er ganske klar. Men er det dog egentlig mere tyngende for Landbrugerne at maatte betale denne Afgift af den Driftskapital, der reises, end det f. Ex. er for Kjøbmanden at betale Bøxestempel, som vel at mærke fornyes og fornyes idelig, medens Landmanden, naar han reiser Laanet, slipper med at betale en Gang, om ikke for Alle, saa dog for saa lang Tid, som Laanet overhovedet staar? Naar dette Spørgsmaal bliver undergivet en omhyggelig Overveelse i Forbindelse med Spørgsmaalet om andre Bøttelser i Skatter og Afgifter, tvivler jeg ikke om, at de Betragtninger, som jeg her kun flugtlig har peget hen paa, nemlig at disse Afgifter thyge og thyge stærkt ogsaa paa andre Forretningsvirksomheder end Landbruget, nødvendig maa komme frem med megen Styrke. Stempelafgiften er jo som bekendt for Obligationers Vedkommende $\frac{1}{6}$ pCt., og det er jo ganske vist en stor Ubegagelighed at skulle udbetale $\frac{1}{6}$ pCt. af de Penge, man laaner, men sammenlignet med den Begagelighed at kunne faae selve Laanet til $\frac{1}{2}$ pCt. Rente mindre aarlig, forekommer det mig rigtignok, at den Ulempe derved, at man maa betale $\frac{1}{6}$ pCt. for at faae omfat Laanet, bliver af mindre Betydning. Den ærede Forslagsstiller har rigtig angivet sin Opfattelse af min Stilling som denne, at jeg ikke stiller mig bestemt mod

dette Forslag, men at jeg kun fordrer for dette ligesom for Skattereformer paa andre Punkter, som have været foreslaede delvis vedtagne, en samlet Overveelse. Thi dersom man uden en saadan samlet Overveelse gaar til en stykkevis Ophævelse for bestandig eller midlertidig af de Skatter, man finder tyngende og irrationelle, er jeg overbevist om, at man, inden man ser sig for, staar overfor den Nødvendighed at skulle skabe nye Skatter, og at disse nye Skatter ville blive endnu langt mere generende for de ny Skatteydere, end de gamle Skatter have været for de gamle Skatteydere, derom har jeg ikke nogenjombhelst Tvivl, ikke fordi de nye Skatter i og for sig vilde være utornuftige, det har jeg ikke nogen Formodning om, men ganske simpelt af den Grund, at de gamle direkte Skatter har man vænnet sig til; med de nye, som man ikke har vænnet sig til, gaar det, som med nyt Jodtøi, det trykker i en ganske anden Grad.

Thorup: Ja, der kan være Noget i, hvad den høitærede Finanzminister udtalte i dette Dieblit: Nye Sko kunne trykke, og nye Skatter kunne ogsaa trykke; men paa den anden Side antager jeg nok, at den høitærede Finanzminister vil erkjende, at man let finder Skattereformer, der ere retfærdigere og billigere end de Skatter, der her er Tale om. Det er nu saa, at naar man her skal betale Skat, er det altid, fordi man maa ty til at laane Penge; altsaa det tyder, om just ikke paa Rattigdom, saa dog paa Mangel paa Penge, naar man skal til at stikke Gjæld. Men deraf maa man betale Skat. Da jeg nu erkjender, at dette Forslag i og for sig er sundt og rigtigt, da det gaar ud paa midlertidigt at ophæve Skatter, som er ubillige og uretfærdige, er det en Selvfølge, at jeg støtter Forslaget; men jeg vil dog sige overfor den ærede Forslagsstiller, at jeg tror, at det er mindre korrekt bestandig her i Thinget at fremdrage og udtale, at det særlig er Landbruget, der er trykket; man kan jo gjentage Noget saa tidt, at andre kan sløves ved at høre det. Men man kan ikke nægte, at der ogsaa er Skatter, der er trykkende for andre Samfundsforhold. Her i dette Tilfælde tror jeg, at den ærede Forslagsstiller har ret, og at han ved sit Forslag har ramt en Skat, der burde ophæves i hvert Fald midlertidig, navnlig paa Grund af, at vi have faaet Konverteringsloven. Det er klart, at havde vi ikke faaet den, vilde en Mængde af de Penge, som nu vil flyde ind i Statskassen som Stempelafgifter og Thindlæsningsafgifter ikke være komne ind, og naar det er saaledes, at vi veed,